אונזער קליאטשע

ערצעהלונג.

פון מאריא קאנאפניצקא.

(ס ר ח)

אין ראג האב איך זיך ארומגעקוקט: דאס הייפעל שכנות און פארבייגעהער איז זיך שוין געהאט צוגעשוואומען און נאכ'ן וואגען אויף וועלכען עס איז געזעסען דער הער לוקאש און אנגעטריבען, איז דער טאטע אויגער אליין נאכגעגאנגען, מיט'ן היטעל אין דער האנט, מיט אן אראפ־געלאזטען קאפ.

האנגען מיר דריי זענען געלאפען טאטע נעבען דער קליאטשע פרייליך, קוסטיג, אויף קיין איין מינוט ניט אי־בערדייסענדיג די שמועסען און צערטליכ־קייטען צו איהר. עס איז געווען א מאר־פרייהמארגען, די שטראהלען פון דער זון האבען באנאסען מיט א העלע שיין די גאסען, די בריק אין די ווייסעלן פון יערען געזומס האבען געצווישערט די שפערלען. נאך העכער פון די שפערלען האבען מיר דריי געפלוידערט.

— זעה נאר, וויצעק, — האט פעלעק אויסגערופען, — ווי אויסגעפאשעט האט זיך עס! וואס פאר א איבערגעלייג־טען זייטען זי האט? דו זעהסט וואס פאר א ניי געשעאן.

און מיר ווידער אין א כאר:

— קליאטשע! אונזער קליאטשע! אונזער טייערע, אלטע קליאטשע!

מענשען האבען אונז נאכגעקוקט. א מאדנעס איינדרוק האט געמאכט די דאָ־זיגע לייה מיט די דריי קינדער, וואס האָ־בען זיך אזוי גוט געוויילט — אן דער שפיץ, איבערהויפט אויף די בריק, וואו מען האט געמוזט צוליעב ענגשאפט פאר כ'ליבער פאהרען, האט אונזער לייהי־סוויטע נאר אן איינדרוק געמאכט.

די דורכגעהער זענען שטעהן געבליי־בען און געהייבען די אפקלאן. עטליכע מאל האט דער הער לוקאש אפילו געשריי־גען צו אונז, אז מיר זאלען נאר געהן נאכ'ן וואגען, נאר מיר האבען אויף קיין איין טריט ניט געוואלט אפטרעטען פון דער קליאטשע.

די זון האט וואס אמאל אלץ שטארק־קער געווארמיט, דער וועג איז געווארען זאמדיג, שלעפענדיג. די קליאטשע האט נעצעזונגען איהר משא מיט אביסעל אנ־שטרענגונג: דאס געזונטע אויג איהר האט זיך געמרוישעט פון דער שיין און אויף דעם בלינדען און פארשטיינערטען האבען זיך אויסגעזעצט צוליעב אלע־ליכע וויעדשבעגע צווייגעלעך און גענומען נעם צום, וואס איך האב געזעהן אויף די בערגאדיגער קירכעס.

באלד האט א גלעקעל א קלינג גע־טון מיט א דינעם קלאנג. און א ווייל שפעטער, איז געקומען דער גלח אינ'ם ווייסען העמדעל אין דער קירכע־באדיגער מיט א צלם און באשפרענקער. דער טאטע האט אויף אונז שטרענג א קוק געטון, האב איך מיט פעלעקען אנ־דערגעקוקט, האלטענדיג אין די פויסטען דריי גראז. דער הער לוקאש האט אין דער טאטע האבען אויך אנידערגע־קוקט. דער באגרעבער האט געענדיגט זיין א־בייט. דער גלח האט איינס־צוויי־דריי אפגעזאגט זיין לאטייניש תפלה, האט מזכיר געווען דער מאטעס נאמען, האט געהייסען זאגען „אטער אונזער", איין דער ערשטער הויך אנהויבענדיג.

דער טאטע האט אויפגעהויבען דאס פנים אין ביידע הענט צום הימעל; פון די אויגען זענען איהם געפאלען שווערע, גרויסע קאפלעך אויפ'ן בארט. בארוועס, אין געפיינע פלודער־הויזלעך און געלא־טעטע קורטקסט, האבען מיר געשפאנט נעבען דער קליאטשע פרעהליך, לוסטיג און צלמיס פון „צעמענטאזש" זענען בסדר געוואקסען און געוואקסען פאר אונז.

אזוי ווי עס איז ניט געווען ווער עס זאל טראגען דעם ארון, האט מען אונז איינגעגלאזט מיט'ן וואגען אויף יענער זייט טוריע. דא דארף מען אבער ערשט ווארטען, ווייל דער באגרעבער האט נאך ניט געגענדיגט אויסגראבען דאס קבר, און האט ערשט איצט געמוטען אויילענדיג אריינטואדרען פון איהם לאפעטעס געל ואמר. האבען מיר זיך א געהס־נעטען רייסען פאר דער קליאטשע האזען־שצאוו אין זאפטיגע בלימעלאך, וואס וואס זענען געלען פון אויפ'ן וועג דערווייל האט דער טאטע מיט'ן הער לוקאש ארונטערגענומען פון וואגען דעם ארון און אויסגעגעשטעלט איהם אויפ'ן בדעג פון קבר. ער האט געמוזט זיין ניט שווער, ווייל דער קוק, איז גע־באט שוין אויף דער עלטער, איז גע־שטאנען גלייך אונטער איהם; און דאך האט ער דעם טאטע אזוי אראפגעבויגען צו דער ערד, אזוי ווי קריסטוס אויף יע־נעם צלם, וואס איך האב געזעהן אויף די בערגאדיגער קירכעס.

באלד האט א גלעקעל א קלינג גע־טון מיט א דינעם קלאנג. און א ווייל שפעטער, איז געקומען דער גלח אינ'ם ווייסען העמדעל אין דער קירכע־באדיגער מיט א צלם און באשפרענקער. דער טאטע האט אויף אונז שטרענג א קוק געטון, האב איך מיט פעלעקען אנ־דערגעקוקט, האלטענדיג אין די פויסטען דריי גראז. דער הער לוקאש האט אין דער טאטע האבען אויך אנידערגע־קוקט. דער באגרעבער האט געענדיגט זיין א־בייט. דער גלח האט איינס־צוויי־דריי אפגעזאגט זיין לאטייניש תפלה, האט מזכיר געווען דער מאטעס נאמען, האט געהייסען זאגען „אטער אונזער", איין דער ערשטער הויך אנהויבענדיג.

דער טאטע האט אויפגעהויבען דאס פנים אין ביידע הענט צום הימעל; פון די אויגען זענען איהם געפאלען שווערע, גרויסע קאפלעך אויפ'ן בארט. בארוועס, אין געפיינע פלודער־הויזלעך און געלא־טעטע קורטקסט, האבען מיר געשפאנט נעבען דער קליאטשע פרעהליך, לוסטיג און צלמיס פון „צעמענטאזש" זענען בסדר געוואקסען און געוואקסען פאר אונז.

אזוי ווי עס איז ניט געווען ווער עס זאל טראגען דעם ארון, האט מען אונז אריינגעגלאזט מיט'ן וואגען אויף יענער זייט טוריע. דא דארף מען אבער ערשט ווארטען, ווייל דער באגרעבער האט נאך ניט גע